№ 44. Wtorek 24. Lutego 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Dyrekcya **galicyjskiej kasy oszczędności** podaje do wiadomości główne warunki, pod któremi w tejże kasie zaciągnąć można **pożyczki** w gotowiznie na **zastaw** papierów publicznych wartość pieniężną przedstawiających, jako to; zapisów długu za wyswobodzenie gruntów w Galicyi, galicyjskich listów zastawnych, niemniej wszelkich zapisów długu państwa.

a) Osoba składająca zastaw musi mieć stałą i znaną siedzibę w Lwowie.

b) Pożyczkę na zastaw wziąść może na czas dni 15 do 90.

c) Prowizyę opłaca biorący pożyczkę z góry w proporcyi 5% rocznie. Koszt stęplu na zapis długu, stosowny do sumy gotowizną otrzymanej, ponosi dłużnik.

d) Mniejszej kwoty od 25 złr. nie udziela kasa na zastaw.

e) Ilość pożyczki stosuje się do wartości obiegowej papieru w zastaw danego, której to wartości tylko dwie trzecie części kasa jako pożyczkę w gotowiznie udziela, a przy listach zastawnych cztery piąte części.

f) Jeśliby wartość obiegowa papieru w zastaw danego z jakiejbądź przyczyny zmniejszyła się tak dalece, że kasa nie miałaby dostatecznej rękojmi, w takim razie dłużnik winien jest dołożyć niezwłocznie tyle, ile na zabezpieczenie potrzeba.

g) Na złożone w zastaw papiery otrzymuje dłużnik rewers, za zwróceniem którego i złożeniem otrzymanej sumy zastaw okazicielowi rewersu wydany będzie.

h) Dłużnik potwierdza kasie odbiór zaliczonej mu sumy przez własnoręczny podpis zapisu długu przez kasę przygotowanego.

i) Zastaw może być wykupiony za zwróceniem pożyczki także i przed upływem terminu; atoli w takim razie kasa nie zwraca prowizyi z góry wziętej.

Codziennie prócz soboty, niedzieli i świąt zgłaszać się mogą strony w tej sprawie o godzinie 10tej rano do Dyrektora w kasie urzędującego.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Lwów, dnia 13. lutego 1857.

(Instalacya Arcyksięcia Rajnera. — Nowiny Dworu. — Pobyt Jch Mość Cesarstwa w Medyolanie. — Poseł parmeński. — Wykupno od rekrutacyi.)

Wiedeń, 21. lutego. Instalacya Jego Cesarzewiczowskiej Mości Arcyksięcia Rajnera, nowomianowanego Prezydenta Rady państwa odbyła się dnia 17. b. m. z przepisaną uroczystością. Obecni w Wiédniu ministrowie i radcy państwa złożyli Jego Cesarzewiczowskiej Mości swoje uszanowanie, poczem nastąpiła prezentacya wszystkich urzędników.

Według wiadomości telegraficznej przybył Jego Cesarzewiczowska Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian dnia 20. b. m. do Medyolanu.

C. k. pełnomocnik w Turynie, hr. Paar powrócił dnia 11. b. m. z Medyolanu na swoja posadę do stolicy piemonckiej.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył wyznaczyć najłaskawiej dyrekcyi budowli kościoła Śgo Jana Chrzciciela w Monza 1000 lirów na restauracyę bardzo szacownego obrazu w kaplicy Królowy Teodolindy.

Z Medyolanu piszą z 17. b. m. Wczoraj było u Jego Mości Cesarza wielkie posłuchanie, z którego korzystało znowu bardzo wielu petentów. Od kilku dni bawi tu szef książęco-parmeńskiego gabinetu, margrabia Pallavicino; wczoraj przyjmował go Jego Ces. Mość na specyalnej audyencyi, a potem zaprosił do stołu cesarskiego. Wieczór przedstawiano w teatrze a la Scala po raz drugi „Hugenotów," i balet „Monte Christo." Ich Mość Cesarstwo znajdowali się na przedstawieniu w tak zwanej loży wicekróla; wyszli jednak przed rozpoczęciem baletu. Publiczność zebrała się i tą razą bardzo licznie i uczciła Najjaśniejszych Gości tak na wstępie jak i przy odejściu okrzykami najżywszej radości.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa Lombardyi z 15. lutego podaje do wiadomości, że do składania taksy uwalniającej od służby wojskowej można zgłaszać się warunkowo także, to jest przed asenterowaniem; poczem tylko uznani zdolnymi do wojska będą musieli złożyć przepisaną taksę dniem przed stawieniem się na plac asenterunku. Postanowienia te są wprawdzie wyjątkowe tylko na rok bieżący, przecież sprawiło ich ogłoszenie wielką radość, gdyż mieszkańcy Lombardyi upatrują w tem nowy akt łaskawości rządu, który rozciągnął tak dalece termin tego ułatwienia, jak tylko inne, wyższe względy zezwalały na to.

Ameryka.

(Doniesienia z centralnej Ameryki. — Położenie Walkera. — Wiadomości z Brazylii.)

Podług doniesień z **San Juan** z 19. stycznia był Walker zmuszony opuścić Rivas i cofnąć się do San Jorge, miasteczka położonego nad brzegiem jeziora Nikaraguy, naprzeciw wyspy Omatepec. Tu obsaczony dokoła wojskiem centralnej Ameryki, miał tylko 500 ludzi, i zbywało mu na żywności i broni, gdyż wszystkie paropływy na jeziorze i rzece zostały zabrane. Takie są doniesienia Kostarykanów, a pokazuje się z nich, że położenie Walkera jest wprawdzie bardzo krytyczne, ale nie tak złe przecież, jak można było oczekiwać po ostatnich wiadomościach. — Republiki Chili, Peru i Ecuador zawarły przymierze ku polepszeniu stosunków wewnętrznych i obronie na zewnątrz.

— Jak donoszą z **Rio de Janeiro** opuścił dwór cesarski 4go stycznia stolicę i [illegible] się do Petropolidy, by przepędzić tam porę letnią. Dnia 8go stycznia przybył do Rimo nowy ambasador rosyjski, p. Glinka, jego poprzednik p. Ewers, miał 14. odjechać na Southampton do Petersburga. Hiszpańskim rezydentem ministeryalnym przy dworze brazylskim mianowany został były członek Kortezów, p. Nancez. Wybory deputowanych w Brazylii niebyły z odejściem poczty jeszcze ukończone. Ministeryum podało się do dymisyi, ale Cesarz nieprzyjął podania dla utrzymania regularnego toku spraw publicznych jako też ze względu na to, że zgromadzenie prawodawcze zbierze się dopiero w maju.

Portugalia.

(Migueliści z Kortezów wykluczeni.)

Lizbona, 4. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu Kortezów odrzucony został wniosek deputowanego Miguelistów, Vereiry du Cuncha, względem zmienienia przysięgi deputowanych w taki sposób, by także Migueliści mogli ją składać. Przy imiennem głosowaniu odpowiedziało do stu deputowanych: „Nie!" Tą uchwałą wykluczeni zostali z Kortezów Migueliści. Na tem samem posiedzeniu rozpoczęła izba dyskusyę nad adresem odpowiedzi na mowę od tronu. Fontes Pereira de Mello interpelował o wystąpienie Louriera z gabinetu, ale nieotrzymał stanowczej odpowiedzi.

Anglia.

(Sprawy w izbach.)

Londyn, 16. lutego. Hrabia Albemarle zapowiedział na dzisiaj w izbie wyższej wniosek względem dyplomatycznych misyi Anglii do perskiego dworu. Lecz hrabia Clarendon prosił go, aby tego wieczora nie nalegał na roztrząsanie tego przedmiotu, gdyż w Paryżu toczą się jeszcze z perskim posłem układy, a w takich stosunkach nie można wróżyć pomyślnego skutku z tej dyskusyi. Hrabia Albemarle odpowiedział na to, że w takim razie zezwala zupełnie na życzenie ministra; tylko to chce nadmienić, że zdaniem jego jedyny środek pozostania na przyszłość z Persyą w stosunkach przyjacielskich, zależy na zniesieniu dyplomatycznych stosunków z tym dworem. — W izbie niższej przedłożył dziś jenerał-prokurator Irlandyi następującą rezolucyę: „ażeby James Sadleir, Esq., członek tej izby, obwiniony o różne oszustwa i za karygodne czynności zapozwany do sądu, i na którego wydano rozkaz aresztacyi, a nakoniec, iż rzeczony James Sadleir nie usłuchał rozkazu tej izby, stawienia się we czwartek dnia 24. lipca z. r. na swojem miejscu i przed sądem sprawiedliwości umknął, ażeby dlatego rzeczony James Sadleir Esq. z tej izby był wykluczony." Jeneralny prokurator nadmienił przytem, że tu nie idzie o żałobę prywatną, lecz z wyroku trybunału, gdyż wielka rada przysięgłych hrabstwa, które

J. Sadleir zastępuje, wytoczyła proces przeciwko niemu. Przedłożono dowody, że policya go szukała w upłynionych siedmiu miesiącach nieustannie, ale nadaremnie w połączonem królestwie. Jednakże według pewnego listu, który otrzymał jeneralny prokurator z Paryża pod dniem 12. b. m., znajdował się J. Sadleir podówczas w tej stolicy, a istniejące między Anglią i Francyą traktaty nie upoważniają rządu angielskiego kazać go tam aresztować na mocy wytoczonego przeciw niemu aktu żałoby. Sadleir oskarżony jest o udział w kolosalnem oszukaństwie popełnionem w administracyi banku Tipperary. Pan Roebuck ubolewał tylko, że jeneralny prokurator nie przedłożył już w lipcu przeszłego roku swego wniosku, gdyż wtedy moralny skutek na kraj byłby inny, a pan Sadleir, który jako złodziej i oszust jest oskarżony, możeby nie miał czasu umknąć przed ramieniem sprawiedliwości. Jeneralny prokurator oświadczył na to, że w owym czasie pan Sadleir nie miał jeszcze sposobności usprawiedliwić się, do czego musiano mu zostawić termin; ale w przeciągu tego czasu wyszły istotne jego okoliczności na jaw, przez co ta sprawa otrzymała całkiem inny charakter. Wkońcu przyjęła izba zaproponowaną rezolucyę.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Medale wojskowych. — Baron Bourqueney z urlopem. — W. książę Konstanty oczekiwany. — Feruk Khan.)

Paryż, 17. lutego. Minister wojny rozporządził, że błękitna wstęga angielskiego medalu krymskiego, nadanego naszym podoficerom i żołnierzom, ma być odnawiana co kwartał kosztem rządu. — Hiszpański ambasador, marszałek Serrano, zachorował, i niemógł przeto znajdować się na wczorajszej ceremonii otworzenia izb. Jednym z dwóch nowych senatorów, którzy składali wczoraj przysięgę, był marszałek Pelissier, książę Malakowa. Depesza telegraficzna, w której przesłano wczoraj całą mowę Cesarza w dwóch godzinach, zawierała 1600 słów.

Baron Bourqueney, francuski ambasador przy dworze wiedeńskim, otrzymał urlop i przybędzie wkrótce do Paryża.

Tutejszy rosyjski hotel ambasady w dzielnicy St. Honoré, upiększają teraz z wielkim przepychem, jak słychać na cześć zapowiedzianego w kwietniu przybycia Wielkiego księcia Konstantego.

Lord Cowley oznajmił ambasadorowi perskiemu uprzejmym listem prywatnym, że rząd angielski kazał przyrządzić mu na czas pobytu jego w Londynie pomieszkanie, i spodziewa się, że usługa ta zostanie mile przyjęta. Feruk Khan miał odpowiedzieć natychmiast bardzo wdzięcznie, że będzie korzystał z tej grzeczności. Uważano, że przy wczorajszej ceremonii witali się ambasadorowie Anglii i Persyi serdecznem uściśnieniem ręki.

Holandya.

(Rozprawy w izbach. — Werbunki do armii kolonialnej.)

Haaga, 17. lutego. Izba druga miała dziś znowu posiedzedzenie i naradzała się nad wydanym niedawno regulaminem prasy w Indyach wschodnich. Wkońcu przyjęto jednością głosów mocyę, zalecającą zanieść prośbę do ministra kolonii, ażeby udzielił izbie wszelkich dokumentów, aktów i korespondencyi z władzami indyjskiemi dla lepszego rozważenia tej sprawy.

Na wniosek ministra kolonii ma być urządzony na granicy szwajcarskiej dom werbunkowy dla holenderskiej armii kolonialnej. Wielki książę Badeński zezwolił na urządzenie werbunku w mieście Lörrach, niedaleko Bazylei. Podpułkownik Scharten z indyjsko-holenderskiej armii został mianowany komendantem tego zakładu werbunkowego i będzie mieć swój kompletny korpus.

Szwajcarya.

(Traktat z Badenem. — Konferencye w sprawie neuenburgskiej zapowiedziane.)

Berno, 16. lutego. *Bundesblatt* ogłosił zawarty dnia 6go grudnia z. r. między Federacyą Szwajcarską i Wielkiem księstwem Badeńskiem traktat państwa, tyczący się wzajemnych warunków względem wolności przesiedlania się i dalszych stosunków sąsiednich. Wspomnionym traktatem ogłoszono zupełną wolność przesiedlania się i zagwarantowano postanowienie na równi obustronnych krajowców w stosunkach prawa cywilnego, jako w posiadaniu własności i w prawie dziedzictwa, w sporach o sukcesyę uznano trybunał tego kraju, w którym puścizna się znajduje, zawarowano zasadę uwolnienia od wojska w równej myśli, jak w traktatach z Francyą, Sardynią i Anglią, i zniesiono tak zwane prawo „epaven," które w wielu kantonach było dla państwa i korporacyi przeszkodą w dysponowaniu swą własnością.

Dziennik *Bund* donosi: Wiarogodne korespondencye z Paryża potwierdzają wiadomość, że dnia 9. lutego rozesłane zostały zaproszenia na konferencye, dzień jednak rozpoczęcia dopiero wtedy będzie oznaczony, gdy mianowani pełnomocnicy otrzymają instrukcye. Zdaje się, że konferencye rozpoczną się z końcem b. m. Z dwóch neuenburgskich radców stanu, którzy na wezwanie nadzwyczajnego ambasadora szwajcarskiego prawie równocześnie z nim przybyli do Paryża, by dać potrzebne wyjaśnienia stosunków neuenburgskich, jeden powróci tymczasowo do Neuenburga.

Włochy.

(Goście z północy. — Kazanie w języku rosyjskim. — Osuszenie bagnisk pod Ostią.)

Rzym, 9. lutego. W oczekiwaniu zapowiedzianych odwiedzin Cesarzowy Matki rosyjskiej zjeżdza do Rzymu coraz więcej znakomitych Rosyan, a po największej części ci co należą do rzymsko-katolickiego kościoła. Ponieważ pragnęli wszyscy słyszeć w stolicy katolickiego chrześciaństwa naukę publiczną w języku rosyjskim, miał wczoraj apostolski prefekt krajów polarnych, Ojciec Manning, w kościele San Carlo al Corso kazanie w języku rosyjskim. Jakkolwiek obszerna to jest świątynia, przecież zaledwie zdołała pomieścić się w niej nadzwyczajna liczba słuchaczy. Kazanie rosyjskie w kościele rzymskim, to rzecz niesłychana dotąd. — Osuszanie stojących wód i bagien pod Ostią, na co rząd papiezki nadał koncesyę panu Bidault, zaczęło się już. Francuzcy hydraulicy kierują robotami.

Niemce.

(Kwestya przechodu wojsk. — Ulgi w obrocie handlowym.)

Z nad Renu piszą dziennikowi *Mainzer Journ.* z 15. lutego: „Gabinety rządów niemieckich rozważają jak słychać w tej chwili następującą kwestyę: Czy rządy związkowe mają prawo przepuszczać przez swoje terytoryum armie wyprawioną na wojnę, czy też potrzebują na to przyzwolenia całego związku? Jak tylko ministerya państw pojedynczych rozważą należycie tę kwestyę, poweźmie zapewne sejm związkowy stanowczą uchwałę w tej mierze."

Monachów, 14. lutego. Obwieszczeniem ministeryalnem z dnia wczorajszego odwołano w Bawaryi dawniejszy zakaz wyprowadzania koni za granicę, a mianowicie ustaje zakaz ten z dniem 16. b. m.

Szwecya i Norwegia.

(Koszta fortyfikacyi Stockholmu. — Storthing norweski.)

Sztokholm, 6. lutego. Wydział mianowany w sprawie ufortyfikowania Sztokholmu ukończył prace swoje już z końcem roku zeszłego. Mapy, plany i kosztorys są również gotowe. Koszta fortyfikacyi obliczono na 3.600 000 rthal. b., a uzbrojenia na 2 mil., w ogóle przeto na 5 do 6 mil. rth.

Chrystyania, 6. lutego. Dnia dzisiejszego ukonstytuował się storthing stanowczo, sprawdziwszy wczoraj pełnomocnictwo wyborowe i uznawszy za ważne wszystkie wybory, przyczem wybrano tak dla całego storthingu, jak i dla obu oddziałów lagthingu złożonego z 26 członków, tudzież dla odelsthingu — a to dla każdego z nich jednego prezydenta, jednego sekretarza, jednego wiceprezydenta i jednego wicesekretarza. — Upewniają, że wicekról wyraził życzenie zmiany paragrafu ustawy kardynalnej, według której wicekrólowi dozwolono rocznie tylko przez trzy miesiące bawić za granicą i by natomiast wolno mu było corocznie na 6 miesięcy z kraju się wydalić.

Królestwo Polskie.

(Zaprowadzenie duchownych sądów w sprawach małżeńskich.)

Warszawa, 18. lutego. *Gazeta Warszawska* zawiera następujące ogłoszenie:

Jego Cesarska Mość zdanie objawione w ogólnem zgromadzeniu rady państwa, w przedmiocie zmienienia niektórych artykułów w prawie najwyżej zatwierdzonem pod dniem 16. (28.) marca 1836 r. o małżeństwie w Królestwie Polskim najwyżej zatwierdzić raczył i spełnić rozkazał.

Za prezesa rady państwa.
(podp.) Hrabia Bludow.

Zdanie rady państwa. Wypisano z żurnalu departamentu spraw Królestwa Polskiego d. 16. maja i ogólnego zgromadzenia dnia 11. czerwca 1856 roku.

Rada państwa w departamencie spraw Królestwa Polskiego i w ogólnem zgromadzeniu, rozpoznawszy wniesione, z rozkazu najwyższego, przez b. ministra sekretarza stanu Królestwa, wspólne jego i byłego namiestnika Królestwa przedstawienia o zmienieniu niektórych artykułów prawa Najwyżej zatwierdzonego pod dniem 16. (28.) marca 1836 roku o małżeństwie w Królestwie Polskiem, celem ustanowienia na nowo wspólnie z dworem rzymskim przyjętych zasadach, instancyi sądu duchownego w sprawach małżeńskich osób wyznania rzymsko katolickiego, objawiła zdanie:

I. Celem zgodzenia przepisów prawa o małżeństwie z nowo ustanowionym, za zgodą dworu rzymskiego, porządkiem rozpoznawania spraw małżeńskich zamiast artykułów 78, 79, 81 i 82 pomienionego prawa, postanowić co następuje:

a) Pierwszą instancyą sądu duchownego w sprawach małżeńskich w Królestwie Polskiem, stanowią miejscowi Biskupi dyecezalni, a w archidyecezyi warszawskiej, Arcybiskup ze swemi konsystorzami.

b) Drugą instancyę sądu duchownego stanowią: w sprawach osadzonych w pierwszej instancyi przez Biskupów, — Arcybiskup Warszawski, a w sprawach, które były rozpoznawane w pierwszej instancyi przez tegoż Arcybiskupa — Biskup jeden z sąsiednich dyecezyi według poprzedniego wyznaczenia przez dwór rzymski.

c) W razie niezgadzenia się wyroków dwóch pierwszych instancyi sądu duchownego, również i w skutek apelacyi, skarg i protestacyi, rozpoznawanie spraw małżeńskich w trzeciej instancyi należy do stolicy Apostolskiej.

d) Skargi na wyroki sądów duchownych Królestwa w sprawach małżeńskich poddawane będą do sądu trzeciej instancyi w konsystorzu warszawskim, który przedstawia takowe do Rzymu,

porządkiem przepisanym, za pośrednictwem poselstwa cesarsko-rosyjskiego.

II. Moc obowiązującą artykułów 69, 70 i 71 prawa o małżeństwie z roku 1836 należałoby uchylić; i

III. zamiast artykułu 72 prawa o małżeństwie z r. 1836, postanowić: „Duchowny, któryby dopełnił obrzędu ślubu religijnego małżeństwa z przekroczeniem zakazu, artykułem 68 prawa o małżeństwie z roku 1836 postanowionego, podpadnie karze porządkowej pieniężnej i prócz tego karze kościelnej.“

Zdanie w oryginale podpisane zostało w żurnałach przez prezydującego i członków.

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz państwa, (podp.) W. Butkow.
Za zgodność: minister sekretarz stanu.
Radca tajny (podp.) J. Tymowski.

Rosya.

(Ukaz cesarski względem budowy kolei żelaznej. — Niedostatek i wsparcie w guberniach finlandzkich.

Dzienniki petersburgskie z 11go b. m. ogłaszają następujący ukaz cesarski względem budowy nowych kolei żelaznych w Rosyi:

„W nieustającem staraniu o pomyślność drogiej naszemu sercu ojczyzny, dawno poznaliśmy, że bogata w wszelkie dary przyrodzenia, lecz rozdzielona ogromnemi przestrzeniami potrzebuje szczególniej założenia łatwiejszych komunikacyi i związków.

Gdy w r. 1842 postawieni byliśmy przez naszego błogosławionej pamięci ojca na czele komitetu kolei żelaznych, który miał doglądać budowy drogi żelaznej petersbursko-moskiewskiej i roztrząsać przedłożone sobie projekta tego samego rodzaju, prace nasze osobiste w tym przedmiocie utwierdziły nas w powyższem przekonaniu. Po zbudowaniu tej drogi żelaznej, nazwanej słusznie koleją Mikołajewską, jeszcze widoczniej okazała się cała korzyść, jaką ojczyzna nasza mieć może z tego nowego środka związków, a nawet niezbędność jego tak w pokojowych jak wojennych czasach. Koleje żelazne, o których korzyści jeszcze przed 10ciu laty wiele było powątpiewań, uważane są dzisiaj przez wszystkie stany za niezbędnie konieczne państwu, i stały się obecnie w skutku powszechnego życzenia potrzebą narodową.

W tem głębokiem przekonaniu nakazaliśmy zaraz po ukończeniu wojny wziąć pod rozwagę, w jaki sposób najlepiej zaspokojoną być może ta niecierpiąca zwłoki potrzeba narodowa. Z uważnego zbadania rzeczy okazało się, że dla łatwiejszego i szybszego wykonania najlepiej będzie, naśladując w tem przykład innych krajów, zwrócić się do prywatnego przemysłu i przedsiębierstwa tak krajowego jak zagranicznego, już dla tej nawet przyczyny, aby przy budowie kilku tysięcy werst kolei żelaznych w Rosyi skorzystać z wszystkich doświadczeń w zachodniej Europie poczynionych. Stosownie do tych zasad zażądano rozmaitych planów, skreślono je i takowe roztrząsano. Po należytem rozważeniu całej sprawy w radzie ministrów, i po przyjęciu w naszej obecności jednego z planów uznanemi zostały jednomyślnie za najkorzystniejsze warunki przedstawione przez towarzystwo rosyjskich i cudzoziemskich kapitalistów, na których czele stoi nasz bankier baron Stieglitz. Towarzystwo zobowiązuje się przez te warunki koleje żelazne przyznane sobie, mające długość 4000 werst (570 mil jeograficznych) zbudować w ciągu lat 10 i utrzymywać przez następne lat 85. Rząd zobowiązuje się jedynie zaręczyć 5 procent od kapitałów przeznaczonych na budowę, a zato po upływie naznaczonego wyżej okresu lat wszystkie koleje żelazne przechodzą bez odkupu na własność państwa.

Rząd uniknąwszy przez te warunki wielkich a koniecznych ofiar, buduje pierwszą sieć kolei żelaznych rosyjskich jedynie siłą zaufania w surową sumienność, z jaką zawsze, nawet podczas najtrudniejszych wojennych wypadków zobowiązania swoje wypełniał.

Te koleje żelazne poprowadzone będą: z Petersburga do Warszawy i do granicy pruskiej, z Moskwy do Niższego Nowogrodu, z Moskwy przez Kursk do ujść Dniepru i do Teodozyi (Kaffa w Krymie), z Kurska lub Orła przez Dünaburg do Libawy. W ten sposób drogą żelazną nieprzerwaną przerzynającą 26 gubernii, połączone zostaną i w ciągłym przez cały rok związku zostawać będą trzy rezydencye naszego państwa, nasze najzgłówniejsze rzeki, ogniska prowincyi bogatych w zboże i płody z dwoma portami morza Czarnego i Baltyckiego; w ten sposób ułatwi się wywóz za granicę, zabezpieczy dostateczny przywóz wewnątrz. Dziękując Najwyższemu Bogu, w którym całą pokładamy ufność, za rozpoczęcie tak rozległego a zbawiennego przedsięwzięcia narodowego, wzywamy wszystkich wiernych naszych poddanych do gorliwego i sumiennego współdziałania w jego spełnieniu; rozkazujemy zarazem wprowadzić w wykonanie załączone do niniejszego ukazu akta: 1) spis warunków zbudowania pierwszej sieci kolei żelaznych rosyjskich; 2) statut „głównego rosyjskiego towarzystwa kolei żelaznych“, utworzonego w celu ich zbudowania. Senat rządzący wyda w tej mierze stosowne rozporządzenia“. Do ukazu przyłączone są i wraz z nim ogłoszone obszerne akta.

Ruski Inwalid donosi: W guberniach finlandzkich Wasa, Kuopio i Uleaborg chybiły żniwa ostatnie, zaczem rząd rosyjski uznał potrzebę przedsięwzięcia środków nadzwyczajnych, i kazał zeszłej jesieni dostawić znaczną ilość zboża z głębi kraju. Naładowano też zbożem przeszło 100 okrętów i wyprawiono do portów finlandzkich morza botnijskiego. Wczesne mrozy wstrzymały jednak ich odjazd, a większa część okrętów zamarzła pod Kronsztadem i u wybrzeży finlandzkich. Na przedstawienie jenerała-adjutanta hrabi Berg, tudzież sekretarza państwa hrabi Armfelt, rozkazał J. M. Cesarz, by z magazynów wojskowych, znajdujących się w wielkiem księztwie finlandzkiem, wydano po cenach bardzo nizkich 60 000 kulów (po 9 pudów) mąki, 19.300 czetwertów krup i 56.500 pudów sucharów, (kul mąki po 6 rubli 60 kop., krup po 8 r. za czetwert, sucharów po 80 k. ś. od puda), a oprócz tego przesłał 10.000 r. ś. na wsparcie potrzebnych, dla których i Jej Mość Cesarzowa wyznaczyła 5000 r. ś.

Azya.

(Perskie propozycye pokoju. — Twierdze na pogranicza Persyi. — Wiadomości z Chin.)

Według doniesień dziennika *Pays* miał Szach perski podać następujące nowe propozycye: „Persya ogłasza wyspę Karrak za port wolny, który ma być otwarty dla wszystkich bez wyjątku narodów; w potrzeb budowy kolei żelaznej przedsięwziętej przez Anglików odstąpione im będą rozległe grunta tak na wyspie jak i w porcie Karraku, a to dla założenia tam wielkiego zakładu handlowego i magazynu nadmorskiego. Anglicy natomiast ustąpią z Buszyru a Persowie z Heratu i ziemstw do tego miasta należących, które odtąd stanowić będą państwo osobne.“

Z nad czarnego morza piszą do tegoż dziennika z lutego, że jenerał Sokolew z armii rosyjskiej w Azyi odjechał do Erzerum w posłannictwie. Mianowicie polecono mu zdjąć plany fortec, które zbudowane być mają na terytoryum odstąpionem Rosyi ze strony perskiej w styczniu 1857. Terytoryum to jest tem ważniejsze, zwłaszcza że przytyka do granicy ormiańskiej.

Podług doniesień z **Hongkong** z 30. grudnia zostały spalone i zrabowane wszystkie budynki w Kantonie, należące do cudzoziemców. Admirał Seymour miotał ogniste kule na miasto, ale w chwili odejścia ostatnich wiadomości zawiesił kroki nieprzyjacielskie i ograniczał się na wzmacnianiu swej pozycyi. Oczekiwano wojska z Indyi. Chińczycy zabrali Lorchę „Alma“, i jak słychać, pokaleczyli jej kapitana. Na paropływ „Thistle“, który holował Lorchę „Anonyma“, napadło ze 200 dżonek, i postradał Lorchę i swój ładunek. Także i w innych portach wybuchła otwarcie nieprzyjaźń mieszkańców. Cesarz chiński pragnął, jak słychać, pokoju, ale nie mógł poskromić mieszkańców Kantonu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 19. lutego. Jego c. k. Apost. Mość opuścił gminom w prowincyi Sondrio zaległe wpłaty na pożyczkę narodową.

Jego Mość Król Bawarski przybył dnia 16go b. m. do Rzymu.

Paryż, 19. lutego. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Cesarz ułaskawił 329 skazanych żołnierzy, a 173 więźniom wojskowym złagodził karę. Dalej podaje dziennik urzędowy listę osób, obdarowanych medalem honorowym za ratunek w niebezpieczeństwie.

Paryż, 21. lutego. Wczoraj wieczór renta 3% 69. 95. — *Monitor* ogłasza traktat przyjaźni i handlu między Francyą a Persyą zawarty w lipcu r. 1855. — Dziennik *Constitutionnel* zawiera artykuł pana Renée wyjaśniający osnowę traktatu austryacko-francuskiego względem zabezpieczenia posiadłości austryackich we Włoszech. Traktat ten zawarty został tylko na ten wypadek, gdyby Austrya wypowiedziała wojnę; obecnie jest on tylko martwą literą. — *Pays* donosi, że Rosyanie dnia 12go b. m. mieli oddać Bolgrad. Sir Henry Bulwer przybył do Bajrutu otrzymawszy od swego rządu misyę do Syryi.

Londyn, 20. lutego. Na posiedzeniu Izby niższej oświadczył lord Palmerston, że rząd nic niewie o istnieniu traktatu między Rosyą a Persyą. Debate nad budżetem, w której mieli udział pp Gladstone, Disraeli i inni w opozycyi przeciw projektowi rządowemu, odroczono na przyszły poniedziałek.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych foraliów, jakie były w pierwszej połowie lutego na targach w obwodzie *lwowskim*, *samborskim*, *żółkiewskim*, *sanockim* i *tarnopolskim*.

Obwód:	Lwowski		Sambor.		Żółkiew.		Sanocki		Tarnopol.	
w mon. konw.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr	zł.	kr.	zł.	kr.
Korzec pszenicy . . .	7	14	7	22	7	41	7	4	6	44
„ żyta	4	4	4	9	4	4	4	33	3	48
„ jęczmienia . .	3	14	3	10	3	44	3	30	2	46
„ owsa	2	10	1	44	2	24	2	2	2	.
„ hreczki	3	24	4	.	3	40	8	.	2	57
„ kukurudzy . .	.	.	4	48	7	30	.	.	4	30
„ kartofli	2	8	2	20	2	.	2	16	1	18
Cetnar siana	.	29	.	48	.	55	.	52	1	17
„ wełny	.	.	.	.	86	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	8	.	6	9	6	23	6	13	8	52
„ „ miękkiego	5	36	4	12	5	28	4	19	7	13
Funt mięsa wołowego	.	6 1/6	.	4 1/2	.	5 1/2	.	5 1/4	.	5 4/5 *
Garniec okowity . . .	2	.	2	4	1	9	1	49	1	33

*) Za funt wagi niższo-austryackiej.

Kurs lwowski.

Dnia 23. lutego.		gotówka zł.	gotówka kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	46
Dukat cesarski	„ „	4	45	4	48
Półimperya zł. rosyjski	„ „	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$36\frac{1}{2}$	1	$37\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	36	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	50	79	30
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	85	—	85	42

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 23. lutego.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	83	—
„ dawał „ „ za 100	82	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$34\frac{2}{3}$

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 20. lutego.			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto $84\frac{1}{8}$ 84	$84\frac{1}{16}$
detto pożyczki narod.	5%	„ $86\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{3}{16}$	$86\frac{3}{8}$
detto detto	$4\frac{1}{2}$%	„ —	—
detto detto	4%	„ —	—
detto detto detto	3%	„ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1839		„ —	—
detto detto z r. 1854		„ $110\frac{1}{2}$	$110\frac{1}{2}$
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyijskie i węgierskie	5%	80 $80\frac{1}{4}$	$80\frac{1}{8}$
detto krajów koron.	5%	—	—
Akcye bankowe		1041 1039	1040
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr.		—	—
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		600	600
Akcye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)		$286\frac{3}{4}$ $285\frac{1}{4}$	$285\frac{1}{2}$
Akcye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków		—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.		$313\frac{3}{4}$	$313\frac{3}{4}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		2265	2265
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.		261 262	262
Akcye kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr.		203	203
Akcye południowo-półn. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr.		$218\frac{1}{2}$	$218\frac{1}{2}$
Akcye kolei nadcisańskiej na 200 złr.		—	—
Akcye lomb. wen. kolei żel. na 192 złr.		—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		—	—
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		—	—

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 20. lutego.		w przecięciu.
Amsterdam za 100 holl. złotych	$87\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	$87\frac{1}{4}$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{5}{8}$ uso.
		3 m.
Berlin za 100 tal. prus.	—	— 2 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$103\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	$103\frac{5}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	$120\frac{3}{4}$	$121\frac{3}{4}$ 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$77\frac{1}{8}$ $76\frac{7}{8}$	77 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-$10\frac{1}{2}$ 10 $9\frac{1}{2}$ 10 l.	10—10 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	—	— 2 m
Marsylia za 300 franków	$103\frac{7}{8}$	$103\frac{7}{8}$ 2 m.
Paryż za 300 franków	—	— 2 m.
	$121\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ l.	$121\frac{1}{2}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	266	266 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$7\frac{3}{4}$	$7\frac{3}{4}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 86—$86\frac{1}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92.—93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 96. Obligacye długu państwa 5% $83\frac{3}{4}$—84, detto $4\frac{1}{2}$% 75—$75\frac{1}{4}$, detto 4% $66\frac{1}{2}$—$66\frac{3}{4}$, detto 3% 51 — $51\frac{1}{2}$. detto $2\frac{1}{2}$% $42\frac{1}{2}$—$42\frac{3}{4}$, detto 1% $16\frac{1}{2}$—$16\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 94 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $87\frac{1}{2}$—88. Galic. i węgier. 5% 80 — $81\frac{1}{4}$. Detto innych krajów koron $85\frac{1}{2}$ — 86. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% $62\frac{3}{4}$ — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 305 — 308. Detto z r. 1839 136 — $136\frac{1}{4}$. Detto z r. 1854 $110\frac{1}{2}$—$110\frac{5}{8}$. Renty Como $14\frac{1}{4}$ — $14\frac{1}{2}$.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Półn. Oblig. Prior. 5% $86\frac{1}{4}$—$86\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 82 — 83. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% $84\frac{1}{2}$—85. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91—92. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. $114\frac{1}{2}$—115. Akcyi bank. narodowego 1042 — 1043. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $288\frac{3}{4}$—289. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 120 — $120\frac{1}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 261 — $262\frac{1}{2}$. Detto półn. kolei $229\frac{1}{4}$ — $229\frac{1}{2}$ Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $315\frac{1}{4}$—$315\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 587 — 589. Detto 13. wydania 586 — 589. Detto Lloyda 425 — 426. Peszt. mostu łańcuch. 76 — 77. Akcye młyna parowego wied. 65 — 70. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 28 — 30. Detto 2. wydania 38 — 40. Esterhazego losy 40 złr. $75\frac{1}{2}$ — 76. Windischgrätza losy $23\frac{3}{4}$ — 24. Waldsteina losy $25\frac{3}{4}$ — 26. Keglevicha losy $12\frac{3}{4}$ — 13. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois $38\frac{1}{2}$—$38\frac{3}{4}$. Palffego losy $39\frac{1}{2}$ — 40. Clarego $38\frac{1}{2}$ — $38\frac{3}{4}$.

Amsterdam 2 m. 87. — Augsburg Uso $104\frac{3}{4}$. — Bukareszt 31 T. $266\frac{1}{2}$— Konstantynopol 31 T. 445. — Frankfurt 3 m. $103\frac{1}{2}$. — Hamburg 2 m. $76\frac{7}{8}$. — Liwurna 2 m. 106 t. — Londyn 3 m. 10-$9\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. $103\frac{3}{4}$ — Paryż 2 m. $121\frac{1}{2}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7\frac{3}{4}$ —. — Napoleondor 8 — $8\frac{1}{2}$. — Angielskie Sover. 10 13 — 15. Imperyał Ros. 8 — 24.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 23. lutego.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{11}{16}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% 308. Losy z r. 1834 za 1000 złr. $135\frac{5}{8}$; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw —. Akcye bank. 1041. Akcye kolei półn. 2310. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 588. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $583\frac{3}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. $86\frac{7}{8}$. Augsburg $104\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $103\frac{1}{2}$ 2 m. Hamburg $76\frac{3}{4}$ 2 m. Liwurna $105\frac{3}{4}$ l. 2 m. Londyn 10 — $9\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan $103\frac{3}{4}$. Marsylia —. Paryż $121\frac{3}{8}$. Bukareszt 266 Konstantynopol 456 Smyrna —. Agio duk. ces. $7\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $79\frac{3}{4}$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $109\frac{5}{8}$. Pożyczka narodowa $85\frac{3}{4}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 290. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej .

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. lutego.

Hr. Dzieduszycki Aleksander, z Krakowa. — PP. Wolański Wojciech, z Rzepiniec. — Siarczyński Zygm., z Streptowa. — Hermann Łucyan, z Rzepniowa. — Czajkowski Hipolit, z Bóbrki. — Chwalibóg Jan, z Lipowiec. — Wisłocki Marceli, z Kopeczyniec. — Strzelecki Eugeniusz, z Wyrowa. — Malisz Władysł., z Białegokamienia. — Białobrzeski Stanisław, z Dzidziłowa. — Czerwiński Jan, z Żółkwi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. lutego.

PP. Schmidt Konstanty, do Przemyśla. — Krajewski Mikołaj, do Czech.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. i 22. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
6. god. zrana	330.80	— 0.9°	88.0	południowy	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	330.89	+ 4.1°	75.0	„	cichy	„
10. god. wiecz.	331.36	— 1.0°	87.4	„	„	jasno
	'''					
6. god. zrana	331.98	— 4.5°	100.0	południowy	sł.	mgła
2. god. popoł.	332.46	— 1.2°	95.0	„	„	„
10 god. wiecz.	332.79	— 2.9°	97.4	„	„	„

T E A T R.

Dziś: Komedya niem.: **„Der Tritschtratsch“** i krotochwila **„Der Freund in der Noth.“**

Dziś: **Ostatnia reduta przy nadzwyczajnem oświetleniu i podwójnej orkiestrze.**

KRONIKA.

Do dziennika „Delibab“ piszą z Batonyi w komitacie Bekes-Czanadzkim: „W kolonii Kunagota pewien włościanin kopiąc jamę przed swem domostwem natrafił na rzemyk, a dalej na munsztuk żelazny tkwiący między zębami łba końskiego. Przy dalszem kopaniu znaleziono szkielety jednego człowieka i dwóch koni; na szkielecie człowieczym leżały blachy złote dwoma rzędami, i naramienniki z guzikami srebrnemi. Oprócz kilku innych blach złotych znaleziono także monetę złotą z czasów Cesarza Justyniana, kwadratową blachę złotą objętości 3″ z wyobrażeniem kilku głów greckich, jeden dzban srebrny, jeden srebrny roztruchan podobny kształtem do kielicha i miecz prosty 2″ szerokości, a w końcu 7 złotych pierścieni i parę kolców prostej roboty.“

— Belgijska akademia archeologiczna wybrała na ostatniem posiedzeniu walnem najdostojniejszego Arcyksięcia Jana prezydentem swym honorowym. Jego cesarzewicz. Mość przyjął tytuł ten jak najuprzejmniej. Prezydent akademii, wicehrabia Kerkhove, otrzymał od Arcyksięcia zlecenie, by członkom akademii tej złożył wyraz szczerej podzięki i życzliwości.

— Pewien z dawniejszych członków administracyi cywilnej w Bengalu wyznaczył cenę 300 gwineów za najlepszą rozprawę o jednym z sześciu dawnych hinduańskich systemów filozoficznych. Rozprawa napisana być ma w języku niemieckim lub francuskim i przesłana najdalej do 1 kwietnia 1860 londyńskiemu towarzystwu „Royal Asiatic Society“. Rzeczą widoczną, że praca ta posłużyć ma za skazówkę misyonarzom indyjskim.

Główny Rekaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.